

12. јануар 2014.

У организацији Бугарског културног клуба, група Бугара у недељу је у Скопљу одржала комеморативни скуп посвећен 86. годишњици од смрти Маре Буневе, која је атетнтатом на српског јавног тужиоца Велимира Прељића, 1927. године уписана као револуционар историјског дела ВМРО“, и „хероина у борби против српских окупатора“.

Под обезбеђењем јаких полицијских снага, у напетој атмосфери најпре је у цркви св. Димитрија одржан помен Мари Буневој која је 1927. у атентату по задатку ВМРО, убила српског државног тужиоца Велимира Прељића, а потом извршила самоубиство.

Свештеници неканонске МПЦ су добили полицијску асистенцију у кордону заштите – како би онемогућили да бугарски „активисти“ у црквену порту уђу са националним и симболима ВМРО и заставама суседне Бугарске.

Потом је на десној обали Вардара свечано постављена нова спомен плоча Буневој, на месту где је извршила атентат на Прељића.

Поводом обележавања годишњице смрти Буневе у Скопље је допутовало пар десетина Бугара, како је речено, из Софије, Ћустендила, Босилеграда и Дупнице. После постављања новог обележја за „македонску Бугарку, револуционарку Мару Буневу“, како је у узахтеву властима у Скопљу истакнуто, „на мосту преко Вардара, уместо споменика цару Душану треба подићи споменик – зачетници идеје за слободну и

независну Македонију“.

За време одржавања скупа, на супротној левој обали Вардара, на новом здању Јавног тужилаштва Македоније, истакнут је велики протестни транспарент противника обележавања годишњице атентатору, „Своју историју немате, туђе хероје славите“.

Полиција је спречила блиски сусрет двеју супротстављених страна на обалама Вардара.

- Ако може да се постави споменик цару Душану у центру Скопља, зашто да се не постави и споменик Мари Буневој из Тетова, рекао је на скупу крај Вардара предсеедник Бугарског културног центра, Лазар Младенов.

Он је оценио као несхватљиво мирење са ситуацијом да „окупатор, као што је цар Душан буде маркантна личност из историје, а обележја за Мару Буневу да се ломе и уништавају“.

Властима у Скопљу је на крају поручио да је нормално очекивати да споменике у Скопљу добију и Ванчо Михајлов и Мара Бунева, попут оног подигнутог – Тодору Александрову, јер, како је закључио „међу њима идеолошке разлике – нема.“

Несугласје

Због различитих тумачења „лика и дела“ Маре Буневе, досада је у време обележавања годишњице њене смрти протеклих година у Скопљу било неколико озбиљних конфронтаци ја између македонских и бугарских организација и истурених „тумача“ тог дела историје на овим просторима.

Скупови тим поводом увек су изазивали нова несугласја. У таквим околностима увек су „непознати починиоци“ досада уништавали постављено спомен обележје на вардарском кеју у Скопљу. У недељу је постављена нова спомен плоча, уз певање бугарских ревиолуционарних песама и праћење групе новинара медија из Софије

.